

GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata na wyciecznym pa-
pierce stp. 12, na francuzkim stp. 15.

NER 87.

Pojedynczy numer na zwycay-
nym papierze gr. 10.

PONIEDZIAŁEK DNIA 11 PAŹDZIERNIKA 1830 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr na 0° z.	Therm:	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 6. 964	+ 8. 5	100	zachodni mocny	pochmurno	deszcz
10. 12	„ 7. 066	+ 0. 9	90	połu: za. średni	„ „	
3	„ 7. 049	+ 11. 0	84	połud. za. mocny	pogoda z chmur:	
9	„ 7. 878	+ 5. 8	92	„ słaby	„ „	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

KRAKÓW 11 Października. — (A. N.) Na dniu 7 b. m. rozstała się z tym światem Wiktorja z hrabiów Załuskich Baronowa de Puget Puczetowa, starościna zawichowska, dama orderu krzyża gwiazdzistego. Śmierć ta bolesną jest dla miasta naszego i trudno odżałowaną być może. Łączyła ta Pani do wychowania naszego wieku, szczerą grzeszność i miłą prostotę dawnych matek naszych. Pobożność jej była prawdziwa, gdyż całe jej życie było cnotliwe. Żona i wdowa wierna, niepokieszona po stracie męża do grobu, matka i babka czuła i staranna, Pani na poddańce i sługi swoje łagodna i pamiętna; dopełniła w długim życiu cały szereg wszystkich cnot, stanowi swemu zamierzonych. Dziejącąc majątek w smutnych kolejach kraju obciążony, umiała z niepojętą rozstrojnością niewtłko uścić się rzetelnie z powinności do niego przywiązanych, ale zostawiła go nawet dzieciom i wnukom, żadnym obowiązkiem nowym nieobciążony. Przyjaciele których cunek jej cnot w dom jej gromadził, potrafia ocenić i długo cenić będą gruntowne i skromne jej cnoty. Przyjaźń jej była zaszczytna i wdzięczna, bo łączyła do uprzejmności serca, stateczność i jednostrajność umiutu. Dwiadzieścia lat cierpień przyspieszyło jej skon-

ale nie za rło do ostatniej chwili przymiotów jej duszy. Kto ja na kilka dni przed śmiercią oglądał, odszedł dla zwiększonego uwłbienia ku jej osobie, z powiększona łolećcia dla nieochybnój straty z jej śmiercia. Zostawiła ta Pani swoim po sobie przykład do naśladowania, a nam pamięć pięknego życia w upominku. X. Ł.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

HAMBURG 1 Października. — Sztafeta wyprawiona dnia 22 września z Antwerpii, przyniosła tu potwierdzenie wiadomości: że wojska królewskie rano tegoż samego dnia, przymuszone były opuścić Bruxellę, które stan był najokropniejszy. — Taż sztafeta donosi, iż miasta Brugge i Ostenda, podobnie się zbuntowały.

HAGA 29 Września. — J. K. Mość odebrał od xięcia Fr deryka niderlandzkiego, urzędowe doniesienie o krwawych wypadkach w Bruxelli. Wojsko, które początkowo oparowało wyższą część tego miasta, tudzież pałac królewski, park, ulicę xiążącą, i inne teyż przyległe; walcząc ciągle od czwartku z nieustraszoną odwagą, dnia 26 września wieczorem atakowane zostało, przez ogromną masę powstańców, którzy poprzednio zapa-

lili oba pałace, to jest królewski i stanów. Wypadek ten przynaglił wojsko do opuszczenia pałacu, tak dalece, że musiano się cofnąć do ulicy ciągnącej, i tam bronić się w stanowisku bardzo niebezpiecznym dla wojska; co było powodem, iż naostatek za rzecz słuszną uznano za potrzebę zostawić miasto jego własnemu losowi. — Odwrot nastąpił w nocy, i w największym porządku; wojsko bowiem w tém żadnej niedoznało przeszkody. — Xiążę znajduje się w najlepszym stanie zdrowia, i założył swoją główną kwaterę w Diegem. W liczbie rannych i zabitych, tudzież do niewoli zabranych officerów znajduje się, z wielkiego sztabu jeneralnego: jeneral porucznik baron Constant de Rebeque, jeneral major Schurmann; do niewoli zaś wzięty jeneral porucznik Gumöns. Z wojska liniowego i artylleryi, 21 officerów znajduje się rannych, 3 zabitych, 5 do niewoli wziętych. Pomiedzy ostatnimi jest podpółkownik piechoty *Szenowski* i major huzarów *Borssele*. Liczba zabitych i rannych żołnierzy, nie jest jeszcze dokładnie wysledzona. Z raportów okazuje się jednak, że wynosi około 600 ludzi.

Hr. *Pestre* adjutant J. K. *Mości* przywiózł tu wiadomości z głównej kwatery, dochodzące do d. 27 września do godziny 7mej wieczór. Wedle tych, wojsko *xięcia Frederyka* trzymało się ciągle w swoim stanowisku pod Diegem. Rokoszanie niepokazali się dotąd zewnątrz miasta.

Druga izba stanów jeneralnych zebrana była wczoraj od 10 aż do 2 po południu, i zamieniła się w komitet. — Większość deputowanych jest wyraźnie za odłączeniem Niderlandów. — Skutkiem tego, i rozłączenie izb także nastąpić ma.

Dziennik *Dagblad* mówi między innymi, pod względem obrony miasta *Bruxelli*: "Łatwą nader jest rzeczą do pojęcia, że wyćwiczone wojska znajdują się pomiedzy rokoszaniem, których dotąd liczba do 3 tysięcy jest podawana. — Powszechnie utrzymują, że to są po większej części francuzi, którzy częściowo i nkradkiem bez wiedzy rządu swego, dostali się do *Bruxelli*."

Rząd nakazał powszechny zaciąg do wojska; ochotnicy dostają po 20 zł. holł. na rękę. *Werbunek* ten został dziś bębnieniem po mieście ogłoszony. — Wiadomo powszechnie, że jeszcze 24 września, wyższa część miasta *Bruxelli*, park, trzy pałace, z przy-

ległemi placami i ulicami, przez wojska królewskie opanowane były, różnie jak wszystkie rogatki i wyjścia zostawały w ich mocy. W ciągu tego czasu nadeszła tu była z *Bruxelli* pod dniem 25 o godzinie 11 z rana wiadomość, z ktorey już wnosić można było, o pouśmólnem zakończeniu tej walki na stronę wojsk królewskich; atoli gdy wczoraj z rana przybył jeneral *Constant Rebeque* z głównej kwatery, rozeszły się zaraz niepomyślne pogłoski. Jakoż dziennik *Auoyer Stanu* w końcu numeru swego oznajmił: że wojska opuściły *Bruxellę*, że główna kwatera jest w *Diegem*; i że rokoszanie zostali panami miasta, pod rządem tymczasowym. — Na czele brojney siły *Bruxelczyków* jest znany półkownik *Juan van Halen*, który niegdyś w *Katalonii* pod jenerałem *Mingą* dowodził. — Za zbiciem się pierwszą razą wojsk królewskich do *Bruxelli*, to jest dnia 20 września, zaraz po całym mieście zaczęto dzwonić na gwałt. Też już nocy i przez cały następny dzień, strzelanie z ręczney broni trwało ciągle do koła miasta. Cztery tysiące rokoszanie wyszło w pole na milę odległości z dwunastu działami, które się na dwie baterye podzieliły, aż ku *Loeven*. — Podróżny, który szedł pieszo do *Loeven*, slyszal w środę d. 22 ciągły ogień z dział i z ręczney broni. Na drodze spotykał mnóstwo kiryserow, a w *Tirlemont* widział piechotę przechodzącą z działami. W godzinę późney slyszal znowu ogień w kierunku od *Loeven*. Dopiero w *St. Trond*, dokąd wczorajem przybył, zastał tysiąc dragonów i piechoty, z czterema działami, które przed ratuszem ustawiono. W mieście tém dowiedział się, że pomiedzy *St. Trond* i *Tongeret*, stało 2000 piechoty. — W piątek z rana, uyrzał mnóstwo wozow z rannymi, których tam z pod *Loeven* i *Tirlemont* przywieziono. — Wsielnacy, którzy ich wieźli, powiadali o krwawey potyczce, zaszley niedaleko *Loeven*, pomiedzy wojskiem i mieszkańcami miasteczek *Loeven* i *Tirlemont*, którzy w lesie uderzywszy na takowe, 1000 rannych i zabitych położyli na placu. Sami raneni wiadomość tę potwierdzają; po których przybyciu osada wojskowa w *St. Trond* uderzyła w bębny, i spiesznie zaraz wyszła z miasta. — W *Bruxelli* każda ulica jest zatarassowana. — Ciagle przybwiają tam oddziały uchodzących z wojska *Niderlandczyków*; jednego dnia przybyło naraz 40 dragonow. — Podług wiadomości z

Antwerpii pod dniem 25 września, mniemano tam z pewnością, że Bruxella dnia 24go w południe, zupełnie się poddała; atoli tegoż samego dnia nadeszła wcale przeciwna wiadomość: że rokoszanie do niższej części miasta odparci, dawali ciężki odpór, podczas kiedy książę Weymarski na czele 400 ludzi z przeciwną stroną, chciał wtargnąć do niższej części miasta. Nayzapałczywsza bitwa zaszła przy rogatce Schaerbeck i przy wnyściu nowo wybudowanej ulicy królewskiej, gdzie pospólstwo z wściekłością się spotykało. — Po przeprowadzeniu do Antwerpii 400 jeńców z Bruxelli, pomiędzy którymi większa część była obdartych, bez obuwia i kapeluszków; obwieszczono już było urządzenie o zupełnym opanowaniu tego miasta, co jednak teraz przeczenie się okazuje.

W Chartreuse znaleziono 30 dział 24, 18. 12. i 6. funtowych, 5. moździerzy, 2. granatniki, prócz tego 80 lawetów i ogromny zapas amunicyi. — W Mastrychie i Venlo przyszło już do wielu potyczek, pomiędzy osadą wojskową i mieszkańcami. — Zapewniają że cały pułk kawalerii niderlandzkiej przeszedł na stronę Bruxelczyków. — Pułk dragonów, który przyjacielskim sposobem doszedł był aż do parku, dawszy nagle ognia do mieszkańców, został w pień prawie wycięty. — Powiadają, że podczas bombardowania Bruxelli w dniu 21 wieczorem, o godzinie 8, znaczna część miasta gorzała tak straszliwie, że cały horyzont stał w ogniu. — Miasteczko Loeven było pod tenże czas z dwóch stron przez wojsko atakowane, które jednakże nie potrafiło go zdobyć.

Zacięta walka wojsk królewskich z Bruxelczykami, trwała prawie ciągle przez 5 dni począwszy od 21 aż do 26. Na placu królewskim i w parku, z mieszkańcami spotykano się zaciętością.

Podług wiadomości z Leodyum, które tam o wypadkach Bruxelli odebrano; większa część rokoszanów zupełnie tak była trwożą przerażona w pierwszych początkach zaszłych bitew, że wielu dowódców zaczęło już opuszczać swe stanowiska, wyjąwszy barona Hoogvorst. — Wielkie zamieszanie panowało z początku w całym mieście, tak dalece, że Bruxelczykowie iuż swoje działa opuszczali; i zdanie się, że gdyby wojsko królewskie z większą było natarczywością uderzyło, rzeczy może byłyby inną postać przybrały. Dopiero kiedy mieszkańcom udało się

przed rogatką Auderlecht odeprzeć pułk kawalerii holenderskiej; w ten czas nabrali odwagi i we czwartek dnia 23 gwałtownie uderzyli na wojsko, i różne domy w parku zbrojnie poosadzali. — Artyllerya leodyjska, była prawie sama jedna, która tam od początku aż do końca nieprzestawała być czynną. — W Piątek 24, po trzechkrotnym ataku i odparciu wojsk królewskich, mieszkańcy utrzymali się w posiadaniu domów stojących w parku, ścisnąwszy tek dalece w tym miejscu wojsko broniące się z 12 działami, że gdyby nienadeszłe posiłki, musiałyby się było poddać.

Dowiadujemy się tej chwili, że pomiędzy francuzami przybyłymi na obronę Bruxelli, jest bardzo wielu żołnierzy i officerów z byłej gwardyi królewskiej; na czele ich znajduje się generał Melinet, który niegdyś korpusem wojska francuzkiego dowodził pod Vaterloo. — Wojsko królewskie po trzy kroć opanowywało wyższą część miasta, i po trzy kroć musiało z niey ustępować. — Dnia 25 posiadłości wojsk rzeczonych, ograniczały się już tylko na osadzeniu części parku, i pałacu stanów krajowych. Van Halen widząc gwardyą narodową i mieszkańców niezmiernie znużonych bojem, nie chciał zaraz dnia tego uderzać na pomienione stanowiska; atoli gdy odebrał nowe posiłki z miast przyległych; rozkazał im zewnątrz, aż do rogatki namurskiej postąpić na przód, niweczając wszystko cokolwiek by stawało na zawadzie. — Tym czasem zdobyto park i pałac stanów, i przmuszone wojska królewskie do odwrotu.

Nienawiść przeciw Holledrom doszła do najwyższego stopnia. — Po oddaleniu się wojsk królewskich ustanowiono natychmiast władze cywilne i wojskowe. Zapewniają, że i w mieście Gent wybuchną także rokosz. — Wojsku królewskiemu ma zbywać na żywności. — Mówią że dwie kobiety które tam odważyły się zanieść chleba, natychmiast za powrotem rozstrzelano. — Bruxelczykowie obawiają się tylko aby miastu nie brakło na amunicyi, zbrojne bowiem posiłki, co chwila iuż nadchodzą.

Z Leodyum liczny oddział uzbrojonych mieszkańców pod dowództwem niejakiego Lukasa, niegdy wachmistrza w wojsku liniowym, udał się do miasta St. Trond wzamiarze jak słyhać, zastąpienia tam drogi Hollendrom, powracającym od Bruxelli.

BRUXELLA 28 września. — Wczorajszy dzień przeszedł tu bardzo spokojnie. — Niezliczone tłumy ludu, zwiadały wszystkie części miasta, które były w ostatnich dniach teatrem boju. — Przed parkiem stoja placówki wojskowe, które do niego strzeżają wniwścia. Nikt nie może wsiść zmiasta bez karty bezpieczeństwa. Domy popuszczane przez mieszkańców, osadzone są strażami wojskowemi. — Z okolic wschodniej Brabancy, przybývają ciągle zbrojne oddziały, i amunicye. Jest zamiarem utworzyć z tych oddziałów osobny korpus ochotników. Z częścią gwardyi miejskiej, która wczoray udała się za rogatkę Schaebeck, dla uważania odwrotu wóysk królewskich, połączyła się milicya z Loeven, i razem znię powróciła do miasta. Znany malkontent Potter, który od niejakiego czasu znawdował się w Lille, przybył tu wczoray pocztą o godzinie 7 wieczorem. — Z galerii ratusznej miał zaraz mówę do pospólstwa, w której oświadczył się wspierać najmocniej sprawę jego. — Po godzinie 7 zaczęto dzwonić na gwałt, albowiem w pałacu ministra starbu, który gorzał przed kilku dnami, na nowo pokazał się był ogień, i ten w kilku godzinach ugaszono. — Mimo tego przez całą noc bito we dzwony, rozgłoszono albowiem: że wojsko królewskie postępuje znowu ku miastu. — Cała milicya stanęła zaraz pod bronią. — Atoli noc przeminęła spokojnie, a nazajutrz wraz z dniem, wyrzono przybývające oddziały zbrojne z miasta Ath, który przyprowadził z sobą 6 dział połowych i jednego granatnika, zdostatczną ilośćią naboju. — Oddział ten uszykował się na wielkim placu. Żołnierze od tamtejszey osady zbiegli, i nie którzy artylerzyści, połączyli się z tym huciem.

AKWISGRAN 28 września. — Wczorajszy dzień pełen tu był pogłosek jednych drugim przeciwco. Atoli z największą wiarygodnych doniesień widać, iż książę Frederyk niderlandzki od zdobycia wyższej części miasta Bruxelli, utrzymywał się ciągle na swoim stanowisku; i że atak przez księcia weymarskiego, celem wtargnienia do niższej części miasta, przez rogatkę czyli bramę Schaebeck, wcale mu się nie udał. Do zupełnie zmyślonych wieści należy, jakoby wszy-

stko d. 24 z wielką śmiałością oparło było; równie jakoby całe pułki przechodziły na stronę rokoszantów, i sam książę miał być ranionym, jest fałszem. — Z przerwanych ciągle związków wnosić wypada, że miasto Mechlin po wsięciu z tamtąd głównej kwatery zwiążęcey, zamknięto się przed wojskiem. W takim razie, położenie zwiążęcia, jeśliby wojska postępujące od Antwerpii nie przymusiły wzwyż rzezonego miasta do otwarcia bram swoich, byłoby nie co krytecznym; lubo warowne miasta; Namur i Mons, pozostają mu za główne punkta do oparcia. — Widać z wszystkich okoliczności, że komunikacya z Bruxellą jest zupełnie przecięta. — Cała okolica miast Bruxelli, Loeven, Mons, i Mechlina, jest w rokoszu. — Tey chwili odbieramy tu wiadomość, że skutkiem odjazdu gubernatora prowincyi Leodyjskiej, ustanowiono tam nadzwyczajną kommissyą prowincjonalną, złożoną z następujących członków: hr. Berleymont jest prezesem; Dandelin zarządza wydziałem wojennym; Jammes dochodami skarbowem; Bayet utrzymaniem porządku publicznego; a Verken policyą wojskową.

MASTRYCHT 28 września. — Wczoray o 7 godzinie z ran, słyszano w Tongern mocną kanonadę w kierunku od St. Trond; wnosząc wypada że wojska pierwszej dywizyi wdały się w bitwę z powstańcami.

PARYŻ 27 września. — Na onegdajszym posiedzeniu izby deputowanych, przybycie ministrów PP. Guizot, Sebastiani, i księcia Broglie, szczególną zwróciło na siebie publiczności uwagę, dniem albowiem perwey ogłoszono zarzecz niezawodną wsięcie ich z ministerstwa. — Wczoray Jego Królewski Mość znajdował się na mustrze całey osady paryzkiej, zebraney na polu marsowem. — Tegoż dnia nadszedł pierwszy rapport od generała Clausel do ministra wojny pod d. 6 b. m. w którym donosi, że wszelkie dawniejsze pogłoski o niepoinyślonym połączeniu wojska francuzkiego w tym kraju, były zupełnie przesadzone. — Wojsko znajduje się w dobrym stanie, i niemasz żadney obawy, ażeby hordy włóczących się beduinów, i niedobitki tureckie, w najmniejszyey rzeczy mogły się stać niebezpiecznemi.

DONIESIENIE.

Znajduje się do sprzedania za pomierną cenę paru kasztanowatych powozowych koni, mających 6 lat i nogi zdrowe. Dalszą wiadomość można o nich powziąć u P. Paczministra w 10 igursza.

DOD.

G A Z E T Y   K R A K O W S K I E Y.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

WARSZAWA 6 Października.—W dniu onegdajszym w szpitalu Dzieciątka Jezus, szczęśliwie wykonaną została przez jednego z tamecznych lekarzy Doktora Le Brun, ważna operacja trepanacji czaszki, na dwunastoletnim chłopcu mulerskim, który spadłszy z rusztowania zgruchotał był sobie boczną kość głowy.

Zdanie sprawy banku polskiego z roku 1829 czytane na posiedzeniu publicznem w dniu 24 września 1830 roku.

(Dokończenie.)

Summa ta uwarzać się będzie corocznie z funduszu szarwark w go wraz z opłatą 5 od sta prowizyi. Nadto bank polski podjął się budowy tychże traktów, z obowiązkami wykończenia ich w przeciągu lat pięciu, za cenę, podług kosztorysów komisyi rządowej spraw wewnętrznych i policyi, przypadającą.

Umowę tę rada administracyjna Królestwa na dniu 2 Sierpnia 1829 roku zatwierdziła. Aby zaś fundusz szarwarkowy nawet w najmniejszej części odwrócony nie był od przeznaczenia swego, rada administracyjna, na wniosek Xięcia ministra przychodów i skarbu, postanowiła: iż wszelkie oszczędzenia przez bank na budowie dróg, uzyskane na dalszych budowę obracane będą. W skutku tego komisya rządowa spraw wewnętrznych i policyi zajęła się przysposobieniem anszlagow, celem przesyłania ich bankowi w miarę wykończenia.

Na rachunek budowy dróg bitych, bądź dawniej ukończonych, bądź nowo rozpoczętych, bank polski w roku 1829 wydał już był złot: 1,013,422 gr: 1.

Cynk, ów nayobfitszy kopalń krajowych produkt, w znacznej ilości dla braku korzystnego odbytu nagromadzony, potrzebował usilnych starań w celu ułatwienia jego wyprzedaży za granicą. Bank polski usiłował znaleźć odbytu temu towarowi w Hamburgu, Petersburgu, Moskwie i Odessie, a nawet część znaczną onego wysłał do Indyi Wschodnich.

Zboże, ten nayglówniejszy przedmiot bogactwa krajowego, zastanawiał także uwagę banku, szczególniej co do środków, przez któreby można nayskuteczniej właściciela dobra ziemskiego spieniężenie onego ułatwić. Zrazu stosownie do służących mu przepisów, bank udzielał tylko pożyczki na zboże do Gdańska spławiane; do tej zaś usługi w 1829, inną jeszcze dołączył, podejmując się wyprzedaży onego za granicą. Skutkiem podjętych w tej mierze starań, zboże przez niektórych obywateli Bankowi powierzane, szło nie tylko do Gdańska ale i portów zagranicznych, Niderlandzkich, Francuzkich i Angielskich. Później atoli zgłoszenie się do banku niektórych obywateli, z życzeniem korzystania z pośrednictwa jego w przedaży zboża, było powodem, iż bank nie mógł zawierć układow w czasie kiedy zboże stało jeszcze w pożądanej cenie. Tym czasem ceny jesienne nie odpowiedziały nadziatom wiosennym, a rząd posługa banku wyprzedaży zboża w upłynionym roku, nie została uwieńczoną tak pomysłnym skutkiem, jakiegoby właścicieli powierzonych partyi zboża życzyć sobie mogli.

Jednym z nayskuteczniejszych i naywięcej stosunkom i położeniu krajem odpowiednim środków zapomożenia handlu zbożowego, będzie wystawienie obszernych, wygodnych i bezpiecznych magazynów w Warszawie, a z czasem i w innych handlowych punktach Królestwa.

Przedmiot ten zwraca oddawna uwagę rządu, a bank w skutec danych sobie poruczeń, zbierał staranne właściwe ku tak ważnemu przedsięwzięciu wiadomości, i pod względem budowy magazynów jeszcze w roku zeszłym, poczynił gdzie należy stosownie przedstawienia. Owoc ich obemyt przyszłe prawodawanie.

Te były w ogóle czynności, które w zakresie udzielonych mu przepisów zajmowały bank Polski przez ciąg roku upłynionego. Czynności te, przedstawiają następujący ogólny rachunek numeryczny.

Użył sumam:

a) Na skupowanie wexlow i papierów kraje-

wych	zł: 17,728,329	gr: 9
b) Na kupno wexłów zagranicznych	zł: 15,706,574	gr: 20
c) Na kupno papierów publicznych krajowych	61,140,470	— 14
d) Na kupno papierów publicznych zagranicznych	25,981,454	— 12
e) Na pożyczki i zaliczenia	zł: 251,911,247	— 23
f) Na przedsięwzięcia handlowe	zł: 1,013,432	— 1

Razem zł: 373,481,518 gr: 19

Zwrotv:

a) Za skupione wexle i papiery publiczne krajowe	zł: 13 252,070	gr: 28
b) Za wexle zagraniczne	15,164,407	— 22
c) Za sprzedane papiery publiczne krajowe	zł: 36,892,007	— 13
d) Za sprzedane papiery publiczne zagraniczne	1,532,272	— 20
e) Z pożyczek i zaliczeń	194 546,252	— 10

Razem zł: 261,387,911 gr: 3

Ogólny zatem obrót fu
nszow Banku wynosił 634 868 529 gr. 22

A zatem był przeszło trzy razy większy niż w roku 1828, i przewyższał przeszło dwadzieścia jeden razy kapitał, uposażenie banku stanowiący.

TYTUŁ VI.

Ruch monet w kassie.

Ruch monet w kassie banku był następujący:

Do pozostałej w kassie z końcem roku 1828 g. towizny w summie	zł: 3,315,653	gr: 9
wpłynęło w roku 1829	— 76,528,405	— 25
razem	zł: 79,836,059	gr: 4
z tego wydano	— 70,415,645	— 24

pozostało z końcem roku 1829 zł. 9,420,413 gr. 10

W powyższą rachubę wchodzi wartość srebra w sztabach przez bank na poczet pożyczki 42 milionów wprowadzonego, wynosząca przeszło pięć milionów, które przebite były częścią na monetę, częścią sprzedawane złotnikom.

Nakoniec część srebra z tej że pożyczki pochodzącego, bank wystął z Hamburga do Petersburga dla przebicia w tamtejszej mennicy na ruble srebne, co nie było dla banku bez korzyści.

TYTUŁ VII. VII.

Zarobki i Ubitki.

Z tych wszystkich czynności, następujące spłynęły dla banku numeryczne korzyści:

1. Z prowizji od papierów publicznych tudzież od pożyczek i zaliczeń, po strąceniu prowizji przez bank płaconey	zł. 2,136,454	gr. 23
2. Z negocjacji papierów publicznych	zł. 1,776,076	— 26
3. Z czynności wexlowych, tudzież zbywania i nabywania monet	zł. 77,847	— 11
4. Z opłat depozytowego, wagowego, składowego i t. p.	zł. 29,747	— 19

razem zł. 4 029,126 gr. 19

Strącając z tego wydatki.

1. Na administracyę	zł. 409,760	gr. 27
2. Na kosza handlowe	zł. 217,388	— 5

razem zł. 627,149 gr. 2

Zostaje czystego zysku zł. 3,392,977 gr. 17 co w stosunku do kapitału zakładowego wynosi przeszło 11 1/2 od sta zysku.

Ten jest obraz czynności instytucji, postępującej stopniowo i z bezpieczeństwem w rozwianiu z miarów, ustawą zasadniczą wskazanych. Już i usiłowania w pierwiastkowych chwilach iey bytu, nie jednym już pomysłnym uwieńczone zostały skutkiem; jeżeli rzecz publiczna niewątpliwą już (śmiemy powiedzieć) odnoś z niej korzyść, spodziewać się wypada, iż przy ciągłych usiłowaniach i nabytem doświadczeniu, przy coraz widoczniejszym rozwianiu się w kraju przemysłowych i handlowych wyobrzeżeń, przy co raz powszechniejszem zamiłowaniu tego rodzaju zatrudnień, bank polski cor z bardziej stanowcze prawnić będzie krajowi korzyści, i coraz więcej odpowiadać dobroczynnym zamiarom Króla; naród zaś, coraz silniejszy o potrzebie i użytku tej Instytucji, nabierać zacznie przekonania.

D O N I E S I E N I A.

Upoważnieniem W. Inspektora Instytutów Naukowych na r. b. 1830 kwalifikowani będąc do utrzymywania uczniów, mają honor donieść, iż przymują młodzież szkolną na stoł i stancyę. Mieszkają w bliskości szkół przy ulicy Mikołajskiej pod Nrem 673 i zaręczają, iż jak przez lat 7 zadowolnili rodziców w dopełnieniu swych zobowazań, tak i teraz położonego w nich zaufania niezawiodą i młodzież szkolną swadzie przyzwolą w domu ich wygodę i troskliwość. Osoby interessowane mające chęć zaszczyścić podających swym zaufaniem, raczą się zgłosić do domu wyrażonego na drugie piętro.